

Quicksan Flora & Fauna

GELENBERG 4 TE AFFERDEN
ELROY JANSSEN

Colofon

Quickscan Flora & Fauna, Gelenberg 4 te Afferden

16-3-2023

FloraCon te Afferden

Auteur:

[Redacted]

Adviseur Ecologie

[Redacted]

Controle:

[Redacted]

Milieukundig ingenieur

[Redacted]

Inhoudsopgave

Colofon	1
Samenvatting	3
Wettelijke consequenties t.a.v. gebiedsbescherming	3
Wettelijke consequenties t.a.v. soortbescherming	3
Wettelijke consequenties t.a.v. houtopstanden	4
Inleiding	5
De ontwikkeling	6
Projectlocatie	6
Voorgenomen activiteiten	8
Onderzoeksgebied	9
Natuurwetgeving en -beleid	10
Inleiding	10
Gebiedsbescherming	10
Soortbescherming	11
Houtopstanden	13
Gebiedsbescherming	14
Gelders natuurnetwerk, GO, natte landnatuur, Weidevogel- en ganzenrustgebied	14
Natura 2000	15
Conclusie	15
Soortbescherming	16
Hypothese en bureaustudie	16
Methode	16
Resultaten en wettelijke consequenties	16
Houtopstanden	18
Conclusie	18
Advies en vervolgstappen	18
Bibliografie	19
Bijlagen	20

Samenvatting

LTC De Gelsenberg wil uitbreiden in de sportmogelijkheden voor haar leden door een drietal padelbanen aan te leggen, als uitbreidingslocatie heeft men gekozen voor een hoek bosplantsoen wat ten zuidoosten ligt t.a.v. de tennisbanen.

Om dit te realiseren dient de volledige houtopstand gerooid te worden en zullen er graafwerkzaamheden plaats moeten vinden. Dit heeft mogelijk gevolgen t.a.v. de Wet Natuurbescherming. Deze mogelijke gevolgen worden in deze QuickScan inzichtelijk gemaakt. Hiertoe heeft er een veldbezoek plaatsgevonden en een bureaustudie van verspreidings- en soortgegevens.

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 22 maart 2023 en is uitgevoerd door

Wettelijke consequenties t.a.v. gebiedsbescherming

Het onderzoeksgebied is geen onderdeel van een beschermd gebied. Externe werking is niet van toepassing op het Gelders natuurnetwerk. Hier worden geen negatieve effecten op verwacht ten gevolge van de activiteiten. Er zijn geen consequenties t.a.v. provinciaal gebiedsbeleid.

Voor de realisatie van de banen dienen er bouwactiviteiten plaats te vinden, negatieve invloeden op het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied kunnen niet worden uitgesloten.

1. Wij adviseren dan ook om een stikstofberekening te maken voor de bouwactiviteiten t.a.v. het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied.

Wettelijke consequenties t.a.v. soortbescherming

1. Nader onderzoek naar het gebruik van de holte in de boom, aangeraden wordt om een inspectie uit te voeren m.b.v. een endoscoop om gebruik snel uit te kunnen sluiten.
2. Vanwege het volledig onderbreken van de groene structuur om De Gelsenberg dient er ook nader onderzoek plaats te vinden naar het gebruik van deze route en/of leefgebied. Met name marterachtigen (steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel) gebruiken de dekking van dergelijke structuren.

Er is sprake van een vaste rust en verblijfplaats van konijnen, konijnen zijn jaarrond aanwezig in hun holen. Het konijn valt onder de provinciale vrijstelling, deze vrijstelling betreft de regels zoals benoemd in paragraaf 3.3 van de wet natuurbescherming. De zorgplicht blijft onverminderd van kracht en men mag konijnen niet moedwillig doden, noch mag de gunstige staat van instandhouding in het geding komen.

De voortplantingsperiode van het konijn loopt van januari tot en met juli, in deze periode zijn de jonge konijnen kwetsbaar en is het niet mogelijk om zorgvuldig te handelen.

Het konijn valt onder de provinciale vrijstelling (Provincie Gelderland, 2023) en mag gevangen worden middels een vangkooi om buiten het projectgebied uitgezet te worden t.b.v. projecten vallend onder artikel 3.10 lid 2 a "in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;"

3. t.a.v. de konijnenburcht is het advies om buiten de voortplantingsperiode het werkgebied af te zetten en de konijnen te verdrijven of weg te vangen. Het doden is te allen tijde niet toegestaan, direct of indirect e.g. het verdrijven van een moeder wanneer deze een nest jongen heeft zou het indirect doden zijn.
 - a. Verdrijven kan gedaan worden middels fretteren.
 - b. Vangen mag enkel middels technieken waarbij het konijn niet gedood of geschaad wordt.

Voor de rest zijn er geen jaarrond beschermde nesten, vaste- rust en verblijfplaatsen gevonden.

De overige werkzaamheden kan men uitvoeren met inachtneming van de zorgplicht. Er dient gekozen te worden voor een werkmethode en planning in de tijd waarbij alle soorten zo min mogelijk last en schade ondervinden van de activiteiten.

Wettelijke consequenties t.a.v. houtopstanden

Het bosplantsoen bevindt zich buiten de bebouwde kom en valt hiermee onder de bescherming zoals beschreven in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De hoek is onderdeel van een aaneengesloten houtige opstand van meer dan 10 are, er zal een kapmelding moeten worden gedaan bij de Provincie Gelderland. De provincie zal hierop verzoeken dat het verlies aan areaal binnen 3 jaar wordt gecompenseerd. Indien daar niet aan kan worden voldaan zal men een ontheffing moeten aanvragen.

<https://www.gelderland.nl/vergunningen/melding-van-kappen-bos-en-bomenrij>

Inleiding

Er zijn plannen gemaakt voor de uitbreiding van de tennisbanen, om op huidige trends in te spelen zijn er plannen om in het nabijgelegen bosplantsoen drie padelbanen aan te leggen.

Om deze padelbanen te realiseren moet er ruimte gemaakt worden, in het zuidoosten grenzen de tennisbanen aan bosplantsoen. Dit bosplantsoen bestaat uit een gemengde opstand van es, meidoorn, sleedoorn & veldesdoorn.

Deze houtopstand zal voor de realisatie verwijderd moeten worden, de bomen volledig gerooid waarna er kale grond overblijft om de banen aan te kunnen leggen.

Binnen dit werkgebied is er gezocht naar (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren, en eventuele beschermde voortplantings-, rust- en verblijfplaatsen in de vormen van nesten, hollen, holtes e.d. ook is er gekeken naar beschermde functies van het gebied.

De ontwikkeling

Projectlocatie

Situering

De projectlocatie bevindt zich op het sportcomplex de Gelenberg. De Gelenberg is omsloten door de Koningstraat, Scharenburg en Oude Weisestraat. Het sportcomplex is vrijwel geheel omsloten door landbouwgebied. Aan de noordzijde is er een kleine overgang naar het Drutens bos. Er is rondom geen sprake van veilige passages voor fauna. Het Drutens bos is een gebied waar veel wilgen en populieren groeien, dit gebied ligt rondom oude tichelgaten en hier is sprake van ontoegankelijke zones c.q. rustgebieden.

Figuur 1 De projectlocatie (Janssen) (PDOK, 2023)

Beschrijving

Het gebied bestaat uit bosplantsoenen met aan de zuidoostzijde een watergang, deze watergang betreft een klasse B-watergang. Het bosplantsoen wordt extensief onderhouden, er is sprake van liggend kreupelhout en een dikke strooisellaag.

Figuur 2 het werkgebied (rode lijnen) van het onderzoek (Janssen) (PDOK, 2023)

Voorgenomen activiteiten

De opdrachtgever is voornemens om een drietal padelbanen aan te leggen, ten behoeve van deze aanleg dient de aanwezige houtopstand gerooid te worden en de aanwezige strooisellaag verwijderd.

De ligging van de padelbanen lijkt op onderstaande afbeelding tot aan nabij insteek watergang te komen. Aan de hand van de aangegeven maten van de padelbanen zal dit in het veld geverifieerd moeten worden.

Indien dit het geval is wordt de lijnvormige groenstructuur waar dit gedeelte bosplantsoen onderdeel van is doorbroken.

Figuur 3 De gewenste situatie, drie padelbanen met de gewenste afmetingen (Gelenberg)

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.o.v. overtreding van de Wet natuurbescherming:

- verwijderen houtopstand
- verwijderen strooisellaag
- grondverzet
- bouwen padelbanen

Onderzoeksgebied

Mogelijke effecten op beschermde soorten en/of gebieden

Er is een mogelijkheid dat de voorgenomen activiteiten effect hebben op beschermde soorten en beschermd natuurgebied. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

Tijdelijke invloeden:

- Verstoring ten gevolge van geluid, stof, licht en trillingen.

Permanente invloeden:

- Afname en/of verdwijnen van beschermde (vaste) rust-, verblijf- en voortplantingsplaatsen.
- Vernielen/verdwijnen/doden van beschermde soorten.
- Aantasting van de kwaliteit van (in)direct beschermd leefgebied.

Bepalen van het onderzoeksgebied

Het werkgebied is relatief klein echter het doorkruist een lijnvormig landschapselement, om deze reden zal het onderzoeksgebied vergroot worden en zal er gedeeltelijk ook verder in het landschapselement gekeken worden.

Bepalen van de invloedsfeer

Er kan sprake zijn van overlap van het werkgebied met de invloedsfeer van soorten en/of soortgroepen die in de omgeving voorkomen. De invloedsfeer is sterk afhankelijk van het type activiteit wat plaatsvindt, groot luid en zwaar motorisch gereedschap heeft bijvoorbeeld een grotere invloedsfeer dan een werknemer met een spade.

De invloed van activiteiten en de grootte van de invloedsfeer verschilt per soort en/of soortgroep.

Om te kunnen bepalen of er sprake is van een invloedsfeer moeten we eerst aantonen binnen het bepaalde onderzoeksgebied of er sprake is van beschermde soorten en/of elementen in de omgeving.

Natuurwetgeving en -beleid

Inleiding

In het geval van ruimtelijke ontwikkeling worden de voorgenomen activiteiten beoordeeld op diverse aspecten, in dit specifieke geval behandelen we de relatie van de activiteiten op de natuurwetgeving.

De wet natuurbescherming behandelt de bescherming van Natura 2000 gebieden, soortbescherming en de bescherming van houtopstanden. In voorgenoemde gevallen zijn gemeenten en/of de provincie het bevoegd gezag. In enkele gevallen m.n. de Natura 2000 gebieden welke provinciegrenzen overschrijden is de Rijksoverheid/RVO nog het bevoegd gezag.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

[Hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming](#) gaat over de bescherming van aangewezen Natura 2000 gebieden. Projecten die grote gevolgen hebben voor deze gebieden zijn in eerste instantie zonder vergunning niet toegestaan. Ook het vaststellen van plannen, bestemmingsplannen, inpassingsplannen is niet toegestaan als het plan grote gevolgen heeft op Natura 2000 gebieden.

Bij de gevolgen voor Natura 2000 gebieden wordt er onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte gevolgen. Directe gevolgen betreft bijvoorbeeld ruimtebeslag. Met indirecte gevolgen bedoelt men externe werking door geluid, licht, trillingen en depositie van ongewenste stoffen. Deze depositie kan bijvoorbeeld bestaan uit stikstof, ammoniak, zware metalen etc.

Indien er sprake is van vermoedens van dergelijke gevolgen voor Natura 2000 na het doen van een Quicksan dan is het nodig om hier een nader onderzoek op uit te voeren. Mogelijk zal er dan een vergunning aangevraagd moeten worden voor het project op grond van [Artikel 2.7 Wet natuurbescherming](#).

Beleidsregels Natuurnetwerk Nederland

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) heeft men het ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal, en gemeentelijk niveau vastgesteld, onder andere de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)/Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is hierin beschreven.

De EHS werd officieel geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan en is daarna opgenomen in de Nota Ruimte, welke inmiddels vervangen is door de Structuurvisie infrastructuur en ruimte (SVIR).

Kader stellende regels ten aanzien van o.a. NNN/EHS zijn opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Bij geplande ingrepen die binnen het NNN/EHS vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Concrete beleidsregels ten aanzien van het NNN in Gelderland zijn opgenomen in de vigerende provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Gelderland. In Gelderland wordt gesproken van het Gelders Natuurnetwerk (GNN), de Groene ontwikkelingszone (GO), natte landnatuur (NL), Weidevogelgebied (WV) en Ganzenrustgebied (GR).

Soortbescherming

De bescherming van soorten is geregeld in [Hoofdstuk 3 Wet natuurbescherming](#) in dit hoofdstuk bestaan drie verschillende regimes van bescherming. De verbodsbepalingen verschillen hierin per regime.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

[Artikel 3.1 Wet natuurbescherming](#)

- 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

[Artikel 3.5 Wet natuurbescherming](#)

- 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Beschermingsregime andere soorten

[Artikel 3.10 Wet natuurbescherming](#)

- 1) Onverminderd [artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid](#), is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
- 2) [Artikel 3.8](#), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;

- b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.
- 3) De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Zorgplicht

De zorgplicht betreft geen regime maar is zonder meer vermeldenswaardig. De zorgplicht voorziet in de algemene verplichting voor eenieder om zorg te dragen voor in het wild levende dieren en planten en de directe leefomgeving. De zorgplicht luidt als volgt:

Artikel 1.11 Wet natuurbescherming

- 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Houtopstanden

§ 4.1 Wet natuurbescherming gaat over de bescherming van houtopstanden, deze wet bestaat om het bosareaal in stand te houden. Er is met name sprake van een plicht tot compenseren en niet van een directe bescherming. Indien er niks bekend is gemaakt over specifieke bescherming conform artikel 4.2 lid 3 mag men de houtopstand kappen na het doorlopen van een meldingsprocedure bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag in deze is de provincie.

Volgens deze wet is het een houtopstand als:

- a. Het een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of grienden van 10 are/1.000 m² of meer, of
- b. Bestaat uit een rijbeplanting bestaande uit meer dan 20 bomen, gerekend over het totale aantal rijen.

Normaliter dient de eigenaar van de houtopstand bij gehele of gedeeltelijke kap binnen drie jaar hetzelfde areaal weer te beplanten. Hierover is tevens een nazorgverplichting van toepassing, niet aangeslagen plantmateriaal moet binnen drie jaar worden vervangen. Hiertoe mag men aanspraak doen op natuurlijke verjonging.

Artikel 4.1 Wet natuurbescherming

Het bepaalde bij en krachtens deze paragraaf, met uitzondering van artikel 4.6, heeft geen betrekking op:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande:
 1. wegbeplantingen;
 2. beplantingen langs waterwegen, en
 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Indien een houtopstand onder de uitzonderingsregel valt van artikel 4.1 lid a. dan zal men moeten controleren of er verordeningen of regels zijn gesteld voor de kap van houtopstanden binnen de bebouwde kom. Mogelijk is er een gemeentelijke (omgevings-)vergunning nodig.

Gebiedsbescherming

Gelders natuurnetwerk, GO, natte landnatuur, Weidevogel- en ganzenrustgebied.

Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland ligt op ca. 900 meter ten zuiden van het projectgebied.

Dit gebied is onderdeel van de planologische ecologische hoofdstructuur.

De gebiedsbescherming van het Gelders natuurnetwerk erkent geen externe werking, doordat het project buiten het gebied valt leiden de activiteiten niet tot consequenties voor het provinciaal beleid.

Figuur 4 Projectlocatie t.a.v. Gelders Natuurnetwerk (Janssen) (PDOK, 2023)

Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied bevindt zich op ca. 1.200 meter noordelijk van het projectgebied.

Het betreft het Natura 2000 deelgebied 'Rijntakken'. Natura 2000 gebieden erkennen ook externe werking, geluid, licht, trillingen en uitstoot van schadelijke en/of gewenste stoffen in de omgeving van de beschermde gebieden welke negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000 gebieden kunnen verboden zijn.

Negatieve effecten zoals geluid, licht en trillingen worden in voorgenoemd geval niet verwacht door de ruime afstand en de verhoudingsgewijze kleinschaligheid van de activiteiten.

Wel is er mogelijk sprake van een te grote depositie van stikstof welke tot verzuring leidt van bepaalde habitattypen. In het Natura 2000 gebied Rijntakken is er sprake van diverse habitattypen welke gevoelig zijn voor genoemde depositie.

Figuur 5 Projectlocatie t.a.v. Natura 2000 'Rijntakken' (Janssen) (PDOK, 2023)

Conclusie

T.a.v. het Gelders Natuurnetwerk is er geen belemmering van de activiteiten, echter negatieve effecten op het Natura 2000 gebied Rijntakken kunnen niet uitgesloten worden, hiertoe dient er een stikstofberekening gemaakt te worden. De overheid voorziet de burgers hierin middels de web-based tool <https://www.aerius.nl/nl>.

Soortbescherming

Hypothese en bureaustudie

Afgaande de uitvraag van LTC De Gelsenberg om het aanleggen van padelbanen op de genoemde locatie. Is er al een verwachting geschept dat er terdege rekening gehouden moet worden met beschermde soorten. Het verwijderen van bosplantsoen zal immers altijd leiden tot negatieve effecten op soorten.

De Wet natuurbescherming biedt vrijstellingen voor veel veelvoorkomende soorten waar enkel rekening gehouden moet worden met de zorgplicht.

Echter de verwachting is dat er sprake is van een kreupelhout laag en strooisellaag waar ook marterachtigen gebruik van maken. Ook wanneer er bomen worden verwijderd kan er sprake zijn van jaarrond beschermde nesten van roofvogels, echter zo nabij een sportlocatie is het mogelijkserwijs te rumoerig voor roofvogels welke normaliter rustige omgevingen prefereren.

Gelegen aan een brede watergang zullen er ook amfibieën voorkomen. Dit zullen echter, gezien het eutrofe milieu van landbouwwatergangen geen habitatrichtlijnsoorten zijn. Maar hoogstens vrijgestelde soorten zoals de gewone pad en bastaardkikker.

De hypothese is dat men ten ieder geval rekening zal moeten houden met een nader onderzoek naar (kleine-)marterachtigen en het verder toepassen van de zorgplicht.

Methode

Om inzichtelijk te krijgen of er beschermde (vaste) rust- en/of verblijfplaatsen aanwezig zijn wordt er een veldbezoek uitgevoerd, hierbij wordt er zintuigelijk waargenomen.

Zintuigen die hierbij een grote rol spelen zijn zicht, geur en gehoor.

Er wordt door een ecologisch deskundige gekeken naar sporen die de aanwezigheid van dieren verraad. Sporen kunnen bijvoorbeeld zijn: hollen, holten, graafsporen, vraatsporen, uitwerpselen, geur etc.

Waarnemingen worden vervolgens genoteerd en meegenomen ter verwerking in de rapportage.

Zie het registratieformulier van het veldbezoek [bijlage 4: RegistratieformulierFlora-enFaunacontrole.pdf](#)

Resultaten en wettelijke consequenties

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn er diverse aanwijzingen aangetroffen van konijnen, de graaf/vraatsporen vielen het eerst op. Vervolgens werden er uitwerpselen aangetroffen en daarna middels geur aanwijzingen werden de hollen ook gevonden in het bosplantsoen.

Het leefgebied en jaarrond vaste- rust en verblijfplaats van het konijn is hiermee vastgesteld.

Het konijn is een soort welke is vrijgesteld door de Provincie Gelderland, dit houdt in dat men de soort mag verjagen en/of verstoren. Ook is er ten behoeve van ruimtelijke ingrepen de mogelijkheid om de soort weg te vangen en elders uit te zetten.

De zorgplicht is nog altijd van toepassing op het konijn wat wel inhoudt dat alle ingrepen niet de gunstige staat van instandhouding mag beïnvloeden. Het moedwillig doden direct of indirect is dus nog altijd niet toegestaan.

Het habitatype bosplantsoen met veel kreupelhout en een dikke strooisellaag is geschikt voor marterachtigen, het betreft tevens een onderdeel van een langer grotere oppervlakte aan bosplantsoen.

Diverse marterachtigen zijn beschermd onder de Wet Natuurbescherming en niet alle marterachtigen zijn Provinciaal vrijgesteld. Bijvoorbeeld de bunzing een predator op konijnen kan goed in het gebied voorkomen vanwege de aanwezigheid van zijn voorname voedselbron.

De aan- of afwezigheid van marterachtigen dient nog nader te worden onderzocht. Om te kunnen bepalen of hieromtrent geen sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Tevens komen in dit habitatype muizensoorten en egels voor. Deze zijn provinciaal vrijgesteld en het werken volgens de zorgplicht wordt hiervoor voldoende geacht.

Een aantal muizensoorten welke nog wel beschermd zijn prefereren een specifiek habitatype waar hier geen sprake van is.

Vleermuizen

Er is een holte aangetroffen in een nabij staande es, dit betreft een relatief verse holte maximaal één jaar oud van een specht.

Vogels

Er zijn twee nesten aangetroffen, een nest in een boomkroon opgebouwd uit grove takken met vreemde materialen. Het nest was niet in gebruik. Dit nest is vermoedelijk van een kraai en niet jaarrond beschermd.

Het andere nest heeft de kenmerken van een duivennest dit bevond zich in de struiklaag en was ongebruikt.

In het gebied waren diverse kleine zangvogels territoriaal aan het fluiten waaronder de winterkoning en de tijaftjaf. De winterkoning zal hier zijn territorium hebben en vermoedelijk een verborgen nestlocatie in het sprokkelhout. Om deze reden is het onzorgvuldig om in het broedseizoen opruimwerkzaamheden uit te voeren in het bosplantsoen.

Van de aanwijzingen naar en aangetroffen vogels zijn er geen met een jaarrond beschermd nest en/of territorium. Hier hoeft men zich enkel aan de zorgplicht te houden.

Amfibieën

Er is sprake van het verwijderen van kreupelhout en de strooisellaag, dit is doorgaans onderdeel van de leefomgeving van de gewone pad en diverse salamandersoorten. Vanwege het ontbreken van geschikte voortplantingslocaties voor salamanders in de omgeving worden deze hier niet verwacht, een enkel exemplaar van de kleine watersalamander daargelaten. De gewone pad kan wel voorkomen.

De gewone pad en de kleine watersalamander vallen onder de vrijstellingsregeling, de zorgplicht is hierop van toepassing.

Vissen

Er worden geen activiteiten uitgevoerd in het aquatisch milieu, derhalve worden er geen consequenties verwacht voor beschermde vissen.

Ongewervelden

Er worden op basis van het biotoop en habitatype geen consequenties verwacht op beschermde (insecten) ongewervelden soorten.

Planten

Het bosplantsoen bevindt zich in het komlandschap van het rivierengebied, beschermde soorten die in het komlandschap van het rivierengebied voorkomen zijn:

Houtopstanden

Er dient ca. 850 m² bosplantsoen te worden gerooid om de padelbanen aan te leggen. Hetgeen wat gerooid moet worden is onderdeel van een grotere structuur die groter is dan de ondergrens van 10 are. Tevens is het bosplantsoen gelegen buiten de komgrenzen van gemeente Druten (Ruimtelijkeplannen.nl, 2023) (mRO b.v., 2016).

Dit houdt in dat voor het verwijderen een melding gemaakt moet worden bij de provincie Gelderland voor het kappen van de houtopstand.

Conclusie

Of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder consequenties t.a.v. de Wet natuurbescherming is nog niet uit te sluiten.

1. Het is nog niet inzichtelijk of de activiteiten in de aanlegfase een externe werking hebben op het beschermde gebied Natura 2000 Rijntakken.
2. Tevens is er een aannemelijke kans dat het bosplantsoen leefgebied is van kleine marterachtigen zoals de wezel, bunzing, steenmarter en/of hermelijn. Dit dient nog te worden onderzocht.
3. Een aanwezige holte in een nabije boom dient te worden geïnspecteerd op gebruik.
4. De aanwezige konijnen en burcht vallen onder de provinciale vrijstelling, echter is de zorgplicht hier nog wel van toepassing en zal er een plan gemaakt worden om conform de zorgplicht de konijnen te verwijderen uit het gebied.
5. Het verwijderen van het bosplantsoen kent een meldingsplicht bij de provincie. Dit zal echter geen belemmering vormen voor de uitvoering van het project.

Advies en vervolgstappen

Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren zonder consequenties t.a.v. de Wet natuurbescherming adviseren wij om:

1. Een stikstofberekening te doen middels de web-based software van het RIVM, Aeries.
<https://calculator.aeries.nl/wnb/>.
2. Een fauna inspectie uitvoeren om gebruik door marterachtigen aan te tonen of uit te kunnen sluiten.
3. De controle van de holte kan tegelijk met de fauna inspectie uitgevoerd worden.
4. Conform de zorgplicht de konijnen aanmoedigen tot verhuizen naar een nabije geschikte locatie.
5. Een kapmelding doen bij de provincie Gelderland.

Bibliografie

Gelenberg, L. (sd). Situatie banen. *Situatie banen*. LTC Gelenberg, Afferden.

Janssen, E. (sd). Kaartmateriaal. *Kaart*. FloraCon, Afferden.

mRO b.v. (2016). *Bestemmingsplan Buitengebied Druten*. Amersfoort: mRO b.v.

PDOK. (2023, Maart 16). Publiek domein op kaart. Afferden, Gelderland, Nederland.

Provincie Gelderland. (2023, maart 22). *Bijlage 10, Vrijstelling vangen diersoorten*. Opgehaald van Ontheffing beschermde soorten: <https://www.gelderland.nl/vergunningen/ontheffing-beschermde-soorten>

Ruimtelijkeplannen.nl. (2023, Maart 23). *viewer Ruimtelijke plannen*. Opgehaald van Ruimtelijkeplannen.nl: <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer/view>

Bijlagen

Beknopte_livering_
HNL-2023-17_2023-C

Bijlage_Onderdeela
&B_WNB.pdf

SO-02 Situatie
Banen -compr 22122

bijlage 4
Registratieformulier